

Mebadi

International Journal of Philosophy

Volume: 2 Special Issue: 1 Year: 2025
Special Issue on Yalçın Koç

Cilt: 2 Özel Sayı: 1 Yıl: 2025
Yalçın Koç Özel Sayısı

PREFACE

Now completing its second year, *Mebadi: International Journal of Philosophy* dedicates its very first special issue to a truly exceptional thinker: Yalçın Koç

Born in 1950 in Tokat, Yalçın Koç graduated from the Department of Physics at Middle East Technical University in 1973. After teaching arithmetic for one year at a middle school during the 1973–74 academic year, he was appointed as a teaching assistant in the Faculty of Economics and Administrative Sciences of Middle East Technical University in 1976, to teach mathematics and logic. In 1977 he began working as an assistant in the Department of Philosophy at Boğaziçi University. In 1978, with his dissertation *The Quantum-Mechanical Description of Nature and the Problem of Measurement*, he received his doctorate in philosophy from the Department of Systematic Philosophy and Logic at Istanbul University's Faculty of Letters.

Koç became an associate professor in 1982 with his thesis *Determinism and Space*, and in 1988 he was promoted to full professor on the basis of his study *The Significance of the Limitation on the Derivation of Bell Inequalities from Quantum Mechanics* together with a research dossier on the logical structure of quantum mechanics. In addition to his teaching career at Boğaziçi University, he held a number of administrative posts, including Chair of the Department of Philosophy, Dean of the Faculty of Arts and Sciences, and Director of the Institute for Social Sciences. He retired in 1998 at the age of forty-eight. Koç now resides in a small village near Antalya, where he continues his philosophical work without interruption.

Why Yalçın Koç

Yalçın Koç is, in the truest sense of the word, an “essential” thinker—a philosopher who lays his hand upon the *essence* itself.

Within the stratified (*architectonic*) structure of language, he searches for the *primordial* (*the first*) layer, demonstrating—through the possibilities of language itself—that the *primordial* (*Evvel*) is the *preeminent* (*evlâ*), and thereby bringing being into conjunction with language. He articulates the metaphysical fissures of established Western philosophy by calling upon its own concepts as witnesses. Yet what you encounter in doing so is a tightly woven logical structure: one finds oneself, as it were, in a necessary, *a priori* medium akin to that of space and geometry.

As he traces the path of the *Evvel*, Yalçın Koç profoundly unsettles the distinction between existence and essence. In revealing, one by one, the gaps between the stratified layers of language and being, he simultaneously effaces the “trace” (*iz*) and opens the horizon of a new one. Reading Koç, one encounters a philosophical attitude that both gestures toward “truth” and, within the bounds of *philosophy/rationality*, excludes the very *attainability* of that truth.

The philosopher proceeds from the *theoretical* (*nazarî*) in order to show the limits of the theoretical itself. He unites the voice of word/being with the breath of man. Thus, all theoretical density is suddenly transfigured into a practical phase.

It is, of course, impossible to summarize the thought of Yalçın Koç—whose more than twenty works, we believe, have opened a new horizon for philosophical thinking in Turkey—in a few paragraphs; indeed, any attempt at condensation may risk distortion. Therefore, it is only proper to leave further elaboration to the distinguished authors who have contributed to the preperation of this issue.

What makes this special issue even more special is that our esteemed scholar himself graciously accepted our invitation and contributed an article of his own. In his essay titled “Trans-finite and the Picturing of Turing Machines,” Professor Koç brings us face to face with a striking—and deeply contemporary—example of the human-centered practical philosophy mentioned above. For this, I wish to extend my sincere gratitude to Koç.

All the articles included in this special issue are presented in both English and Turkish. For we are convinced that this philosophy transcends the intellectual boundaries of Turkey and deserves international discussion. Yet it is equally evident how difficult it is to translate an ontology so fundamentally grounded in language and concepts into another tongue. Hence, the presence of these texts in Turkish is not a matter of preference but of necessity.

With the hope that this special issue will inspire fruitful philosophical discussions, I would like to express my sincere thanks to all our authors, reviewers, and editorial team for their contributions to the publication of this special issue.

Emin Çelebi
Editor-in-Chief

Mebadi

International Journal of Philosophy

Volume: 2 Special Issue: 1 Year: 2025
Special Issue on Yalçın Koç

Cilt: 2 Özel Sayı: 1 Yıl: 2025
Yalçın Koç Özel Sayısı

TAKDİM

İkinci yaşını tamamlamak üzere olan *Mebadi Uluslararası Felsefe Dergisi*, ilk özel sayısını çok özel bir düşünüre tahsis etti: Yalçın Koç.

1950 yılında Tokat'ta dünyaya gelen Yalçın Koç, Orta Doğu Teknik Üniversitesi Fizik Bölümü'nden 1973 yılında mezun oldu. 1973-74 eğitim öğretim yılında ortaokulda bir yıl aritmetik öğretmenliği yaptıktan sonra 1976 yılında Orta Doğu Teknik Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'ne, matematik ve mantık dersleri vermek üzere öğretim asistanı olarak atandı. 1977 yılında Boğaziçi Üniversitesi Felsefe Bölümü'nde öğretim görevlisi olarak çalışmaya başladı.

1978 yılında “*Doğanın Kuantum Mekaniksel Betimlemesi ve Ölçme Sorunu*” başlıklı teziyle İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Felsefe Bölümü Sistematik Felsefe ve Mantık Anabilim Dalında felsefe doktoru ünvanını aldı. Yalçın Koç 1982 yılında “*Determinizm ve Mekân*” başlıklı teziyle Doçent; 1988 yılında ise “*Bell Eşitsizliklerinin Kuantum Mekanizminden Çıkartılması Üzerindeki Sınırlandırmanın Önemi*” adlı çalışması ve kuantum mekaniğinin mantıksal yapısı üzerine hazırladığı çalışma dosyasıyla profesör oldu. Boğaziçi üniversitesinde öğretim üyeliği yanında, Felsefe Bölüm Başkanlığı, Fen Edebiyat Fakültesi Dekanlığı ve Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü gibi çeşitli idari görevler de yapan Yalçın Koç 1998 yılında 48 yaşında iken emekli oldu. Halen Antalya'nın küçük bir köyünde yaşamını sürdüren Koç, felsefi üretimine aralıksız devam etmektedir. Sayısı yirmiyi aşan eserinden bazıları şunlardır: *Anadolu Mayası*, *Theologia'nın Esasları*, *Tarih ve Nazariyat*, *Nazari Mantık'ın Esasları*, *Şuur ve Nazariyat*, *Zihin ve Nazariyat*, *Dialektik ve Nazariyat*, *Fenomenoloji ve Nazariyat*, *Nazari Musiki'nin Esasları*.

Niçin Yalçın Koç?

Yalçın Koç, kelimenin hakiki anlamıyla “öz”el bir düşünür; öz’e el atan bir filozof.

Yalçın Koç, dilin katmanlı (*arkitektonik*) yapısı içinde ilk (evvel) katmanı arayan, “evvel”in “evla” olduğunu, dilin imkânı ile gösteren, dil ile varlığı buluşturan bir nazariyat ortaya koyar. Müesses batı felsefesinin metafiziksel gediklerini, yine bu felsefenin kavramlarını şahit tutarak serimler. Bunu yaparken sıkı mantıksal bir örgü sizi karşılar. Adeta uzam-geometri ilişkisi gibi zorunlu/a priori bir vasatta bulursunuz kendinizi.

Yalçın Koç, “Evvel” in izini sürerken varoluş ve öz ayırımını derinden sarsar; katmanlı dil ile varlık arasındaki gedikleri göstere göstere adeta “iz”i yok ederek yeni bir “iz”in ufkunu gösterir. Bir taraftan “hakikat”e işaret eden bir taraftan da rasyonel sınırlar dâhilinde “hakikat”in “elde edilebilir olmaklığı”nı dışlayan felsefi bir tavırla karşılaşsınız Yalçın Koç’u okurken.

Filozof, “nazari olan”ın sınırlarını göstermek için “nazari olan”dan hareket eder. Kelamın/varlığın sesini, insanın nefesi ile birleştirir. Hal böyle olunca, bütün nazari yoğunluk, birden pratik bir merhaleye evrilir.

Yirmiye aşkın eseriyle Türkiye’de felsefi düşünceye yeni bir ufuk kazandırdığını düşündüğümüz Yalçın Koç’un fikirlerini, kuşkusuz bir iki paragrafla anlatmak mümkün değildir, bilakis özet cümleler manipülatif de olabilir. Dolayısıyla sözün daha fazlasını bu sayının vücuda gelmesine katkıda bulunan çok değerli yazarlara bırakmak gerekmektedir.

Özel sayımızı daha da özel kılan diğer bir husus, Saygıdeğer Hocamızın bizi kırmayarak bizatihi bir makale ile sayıya katkı sağlamış olmasıdır. “Sonlu-ötesi ve Turing Makineleri Tasavvuru” başlıklı makalesi ile yukarıda işaret ettiğimiz “insan” odaklı pratik felsefesinin çarpıcı bir o kadar da güncel bir örneği ile bizi buluşturduğu için hocamıza hassaten teşekkür etmek isterim.

Bu özel sayıda yer alan bütün makalelerin hem İngilizce hem de Türkçe metinlerine yer verilmiştir. Çünkü bu felsefenin Türkiye sınırlarını aşan bir mahiyette olduğuna ve tartışılmayı hak ettiğine inanıyorum. Ne var ki dil/kavram temelli bir ontolojinin başka bir dile çevrilebilmesinin ne denli zor olduğu da aşikârdır. Bu itibarla bu tür metinlerin Türkçelerinin bulunması, tercihten öte bir zorunluluktur.

Verimli felsefi tartışmalara yol açması temennisiyle bu özel sayının ortaya çıkmasında emeği geçen tüm yazarlarımıza, hakemlerimize ve yayın ekibimize teşekkür ederim.

Emin Çelebi

Baş Editör